

בס"ד יום ג' פרשת כי תבוא י"ז אלול תשע"ט

נושא הגליון

תמונות שמש ירח וכוכבים

'לא תעשון כדמות שמי'

צירורים בדמות שמש ירח וכוכבים מצויים מאוד, על גבי דפי קשר של הילדים, ספרי קריאה, ספרי קומיקס, עיתונים, פרסומות, ברכונים, עלוני פרסום, שמיות, מצעים, בגדים, פיגמות וכדומה, בהרבה דגלים יש צורות שמש ירח וכוכבים כמו לדוגמה בדגל ארצות הברית יש כוכבים כמניין המדינות בארצות הברית, נוי סוכה, תמונות ואגרסלים, בלונים, ממתק סוכריות בצורות שמש ירח וכוכבים, עוגיות בצורת כוכבים, גם מיתוג חברות לעיתים מצוי כוכב - כמו סלקום עם חלק של כוכב, מי שמש עם חלק של שמש, עיריית בית שמש עם סמל של שמש, בשלט מיזוג אוויר ובגז של המזגן מופיע צורה של שמש במצב חום, אוטובוסים שמצייר עליהם חמש כוכבים.

מקוצר הגליון, נעסוק בעיקרי יסודות הסוגיא, ולא נביא את הכרעת הפוסקים בכל הדוגמאות הנ"ל, ותן לחכם ויחכם עוד.

1. צורות לבנה של רבן גמליאל

גבמ"י השמיים: מבואר בטשנה (ראש השנה דף כד.) דמות צורות לבנה היו לו לרבן גמליאל בטבלא ובכותל בעלייתו, שבהן מראה את ההדיוטות, וואמר: הכזה ראית או כזה. שואלת הגמ' (ראש השנה דף כד. עבודה זרה דף מג.), איך מותר לעשות צורות אלו, הרי נאמר (שמות פרק כ פסוק כ) לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם.

משיב כהלכה

במדור זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגליון הבא, התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגליון הקרוב, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה!

(הגרלה על דעת רבני המכון)

הפרס השבועי: סט (ג' כרכים) חפץ חיים שמירת הלשון אהבת חסד עם ביאור 'ארחות חיים'

שאלה: האם מותר לקדש ולאכול בראש השנה קודם 'תקיעת שופר'?

האם כמו שאסור לאכול קודם נטילת לולב (ש"ע תרנב ב) כך אסור לאכול קודם שופר, או לא, ואולי יש הבדל בין שופר ביום הראשון שהוא דאורייתא, ליום השני שהוא רק מדרבנן. לגבי החשש שמא ימשך מה הדין כשואכלים בציבור, וכשואכל ביחידות, ומה טעם הנהיגים לאכול קודם התקיעות.

מקורות: הנהגת רע"א (ש"ע מהדורת פרידמן, סימן תקפ"ט על עטרת זקנים ס"ק ג), שער השבועה (סימן תקפ"ד ס"ק ג), מטה אפרים (סימן תקפ"ח סעיף ב), ומשנה ברורה (סימן תרצ"ב ס"ק ט"ו).

תשובות ניתן להגיב עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד) באחד מהאפשרויות הבאות:

- בקו 'הילכתא' טלפון 5377085-02 שלוחה 4
- בעמדות 'נדריים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גליון 'עומק הפשוט'
- בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
- במפקד מספר 6507823-1532
- במייל 5047867@gmail.com

שם הזוכה בהגרלת גליון 233 על סט ג' כרכים חפץ חיים שמירת הלשון אהבת חסד עם ביאור 'ארחות חיים' הבחור החשוב כמו שמואל שרייבר ג"ץ ישיבת פונבז' לצעירים בני ברק

המדור השבוע נתרם על ידי הרה"ח רבי יעקב קליין שליט"א ברכתו שבזכות התורה יצליח בכל מעשה ידיו

זכות הופעת הגליון הונצח לעילוי נשמת הגאון הגדול רבי משה נחום ב"ר דוד שפירא זצוק"ל ת.נ.צ.ב.ה.

זכות הופעת הגליון הונצח לעילוי נשמת רבי אברהם שלום ב"ר ראובן נתן נטע הורביץ זצוק"ל נלב"ע כ"ג אלול תשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.

זכות הופעת הגליון הוקדש לעילוי נשמת הגה"ק רבי נחמן ב"ר משה נתן נטע זיע"א ממאקאוא נלב"ע כ"ט אדר תשע"א ת.נ.צ.ב.ה.

הונצח על ידי תלמידו שליט"א

לתרומות והנצחות
חייגו עכשיו
02-5377085
שלוחה 8

בכוכבים האיטור הוא דווקא לצייר נקודה עם קרניים מסביב, כי כך מוסכם שמציירים כוכב, ואז אסור אף שאין בה צבע זהרורית, אבל אין איטור לעשות נקודה פשוטה או עיגול קטן.

וכן הורה למעשה הג"ר **שמואל הלוי ואזנר זצ"ל** (שבת הלוי חלק ז סימן קלד אות ט) - שמותר לרקום כוכבים לפרוכת של בית הכנסת, ואז צורת שמים כחולים וכוכבים בגו בית הכנסת, כי כמדומה שצורת הכוכבים זה רק שנים עגולים עם קרני זיוית בולטות, ובבתי הכנסת אין עושים צורות אלו.

שח הג"ר **אברהם יעקב גולדמינץ שליט"א** בעל מחבר ספר **שבילי דירחא** שמשמע מהגרי"צ **אלישיב זצ"ל** שמותר לעשות צורות שאינם ניכרות להדיא כדמות שמש וירח, וכאשר הראו בפניו צורות שמש וירח של ילדים התבטא ואמר - "זה לא שמש וזה לא ירח". וכאשר הדפיס את המהדורה החדשה שבילי דירחא עם תמונות אמיתיות, הקפיד הג"ר **נפתלי פרנקל זצ"ל** שהשמש עצמה לא תופיע בתמונה של הזריחה רק בצננו של האור. ולגבי הוספת תמונה של ירח בכריכת, הורה הג"ר **משה הלברשטאם זצ"ל** למרות שהדבר מותר מעיקר הדין, אך עדיף לא לעשות זאת, וסייעתא דשמיא לא תגיע מכן. שמעתי בקולו, ואכן ראיתי סייעתא דשמיא מרובה בהדפסת הספר 'שבילי דירחא'.

רק אם דומה: הוראת הג"ר **משה פיינשטיין זצ"ל** (אגרות משה אורח חיים חלק ה סימן ט), שיש לאסור על ילדים שהגיעו לגיל חינוך לצייר שמש וירח, אך האיטור רק כאשר יש ממש דמיון לשמש ולירח שאנשים גדולים יגידו שזה שמש וירח, אבל רוב הילדים הקטנים ששמים צורות אלו דומה כלל לשמש והירח, ואין בכך כלום. אולם מסיים, שמכל מקום לא טוב להרגיל את הילדים לצייר שמש וירח וכוכבים, כי הרי המטרה היא שילמדו לצייר ממש שזה שמש, שזה הוא דבר אסור, ולמה לנו ללמדם לעשות שמש הרי כאשר ידעו לצייר בצטרך לאסור עליהם.

רק צבוע: הג"ר **ניסים קרליץ שליט"א** (חוט שני פסח עמוד רלז) פוסק שמותר לצייר שמש, אם אינו צובע אותה בצבע דומה לשמש ונראה שנעשה לשם שמש, אבל אם מצייר רק צורה של שמש בלי לצבוע בתוכה, אין זה בכלל האיטור. אך מסתבר שהאיטור הוא גם כאשר מצייר את גבולות השמש והירח עם הצבע שלהם מסביב, וכתובו נשאר חלק לבן בצורת השמש והירח, שגם זה נחשב כעושה צורת שמש וירח.

והוסיף הג"ר **גדליה אינהרן שליט"א** בשם **גדולי הפוסקים שליט"א** שההיתר של היד הקטנה, הוא דווקא כאשר אין היכר כוכב, אבל אם כלל הציור מוכיח שמצויר כאן כוכב, כגון כאשר רואים למטה ארץ ולמעלה שמים זרועי כוכבים, או כאשר הרקע חשוך והכוכבים מאירים, למרות שכל כוכב הוא רק עיגול, הרי הוא בכלל איטור כיוצא בזה.

ולגבי מה שהתיר בחוט שני כאשר השמש אינו צבוע שיהיה דומה לשמש, **ביד הקטנה ובארות משה** שמשמע שאסור גם כאשר אינו צבוע לשם השמש, ובספרו **לא לעשות אתי הובא בשם הג"ר ניסים קרליץ שליט"א** שהשיב למחבר ספר **כבוד התורה**, שאסור לעשות כוכב - כאשר התוך כהה. ולפי דבריו של שכן בחמה שהתוך לבן אסור, וכן הורה הג"ר **לובין שליט"א** שאסור.

דגל מטה שישכר: הקשה הג"ר **פלאג'י** (רוח חיים י"ד סימן קמא ס"ד), במה שפירש רש"י על **הפסוק** (יהושע פרק כד פסוק ל) **ויקברו אתו בגבול נחלחלו בתבנית קרח**, שציירו תמונת שמש על קברו של יהושע בן נון, להודיע "זה הוא שהקטן אתי החמה", וקשה הרי צורת חמה איטור בין בולט בין שוקע, וכן הקשה על מה שמבואר **במדרש רבה** (במדבר ב ז) שעל דגל מטה שישכר היה מצויר שמש וירח, הרי יש איטור בין בולט בין שוקע. ותיזף **הבן איש חי** (פרעלים י"ד סימן י), שלא עשו צורת חמה שישכר, אלא חיסרוה בה דבר.

ודורשים לא תעשון אתי, לא תעשון כדמות שמייה המשמשין לפני במרום. מתרצת הגמ' שאחרים גויים עשו את הצורות לעצמם.

מקשה הגמ' למרות שרבן גמליאל לא עשה את צורת הלונה, עדיין אסור להשהות את הצורות הללו ברשות מפני החשד. מתרצת הגמ' בשלש אופנים, תירוץ ראשון - ברבים אין חשד, ורבן גמליאל שיהיה נשיא ורבים מצויים אצלו דינו כרבים. תירוץ שני - הצורות של רבן גמליאל היו של פרקים, כלומר מכמה חלקים שבכל חלק לבד אין צורת לבנה, וחברם רק כאשר העדים היו מגיעים. תירוץ שלישי - לרבן גמליאל היה מותר לעשות את הצורות כדי להתלמד, כי דורשים 'לא תלמד לעשות', אבל אתה למד להבין ולהורות'.

2. צורה שוקעת וצויר

שוקע אסור: הקוש **בבב"ט** (עבודה זרה דף מג: ד"ה והא ר"ג), מדוע הנמ' לא התבטא שרבן גמליאל היה לו צורות שאינם בולטות, ונאמר שהאיטור הוא רק בצורות בולטות. ומכאן הוכיחו ר"ר ר"ת וריב"ק, שבאיטור עשיית שמש ירח ומזלות, אין הבדל בין בולט לשוקע, כי נראים לעינינו ברקיע שהם שוקעים, וכל החילוק הוא רק לגבי פרצופים וכדומה. וכך מסכיח ה**רא"ש** (עבודה זרה פרק ג סימן ה) שגורמי השמים נראים בעינינו כאילו הם שוקעים ולכן אסור גם בשוקע.

השו"ע (סימן קמא סעיף ד) פוסק שאסור לעשות צורת שמש ירח וכוכבים בין בולטות ובין שוקעות. ה**שו"ע** (ס"ק כה) מסכיח טעם האיטור אפילו בשוקע, שרק בצורות אדם האיטור הוא בצורה בולטת ושדומה לאדם שנראה לעינינו כשהוא בולט, ולכן מותר לצייר דמות אדם על הכותל ולוח, אף על פי שהוא שווה שדינו ששוקעת שמותר, שרק בבולט נראה כאדם. אבל בצורת חמה ולבנה ויוצא בהן, שנראים לעינינו ששוקעים ברקיע אסור אפילו בשוקע.

צויר מחלוקת: בשו"ע הזכיר איטור בצורת אדם שוקעת, ומדברי הש"ך נראה - שצויר דינו כשוקעת, ולכן אסור לצייר חמה כמו שוקעת לעשות חמה שוקעת שכן נראה לעינינו בשמים, אבל מותר לצייר פרצוף אדם כמו שמותר צורה שוקעת כי האדם נראה לעינינו בולט. מאידך לדעת ה**דרימי משה** (סימן קמא ס"ק ה') בשם **תשובת מהר"ם**, וה**ט"ז** (ס"ק ג), ועוד פוסקים שהובאו **בפתחי תשובה** (סימן קמא ס"ק ו'), צויר שאינו שוקע ולא בולט מותר.

איטור שיהיה: מדברי הגמ' מבואר וכן נפסק **ברמ"א** (סימן קמא סעיף ג) **ובביאור הגר"א** (סימן קמא ס"ק ז), שבנוסף לאיטור עשייה, קיים גם איטור להשהות ברשותו צורות גרמי השמים מפני החשד. וכן נפסק **בחכמת אדם** (כלל פה אות ה-1), אסור לעשות צורת חמה ולבנה וכוכבים, בצורה שנראה לעינינו, שגם הם משמשים במדור התחתון, ובאלו אסור אפילו לצייר בסממנים, שהרי גם ברקיע נראה לנו כן. כשם שאסור לעשותן, כך אסור לומר להכריז לעשותן, דאמריה לעכו"ם שבות בכל המצוות, ואפילו להשהותן אסור מפני החשד.

3. האיטור בצורה ברורה וניכרת

כמו במציאות: כתב בספר **דרימי תשובה** (סימן קמא) בשם ספר **יד הקטנה** שהאיטור לצייר שמש הוא רק בצורה שמוסכם אצל אנשים שחכאים צריכים שמש, וכל מי שרואה אומה של שמש, כגון עיגול עם קרניים מסביב, אבל מותר לצייר עיגול חתם שאנשים לא ירגילים לצייר כך שמש, כי זה לא צורה של שמש אלא של עיגול. וכן הדין בירח, וכן

מימין לשמאל:
תמונות חלקיות של שמש וירח.
בסמל של 'מי שמש' יש תמונה חלקית של צורת שמש, בסמל של 'עדייית בית שמש' יש צורת שמש שלימה.

יכדומה, מספיק לפגום כוכב אחד ולא צריך פגום את כל הכוכבים, כי בפגימה החלקית הוכיח שאינו מייחס חשיבות לכוכבים ומותר להשהותו.

מאיירך בדרכי תשובה (סימן קמא ס"ק נא), בשם **מקור מים חיים** (סוף סעיף ז) אסור אפילו בחצי שמש, וכן הורה למעשה בשו"ת **מנחת יצחק** (חלק י סימן עב ד"ה הנה) והגר"ש אלישיב זצ"ל (אשרי האישי יו"ד פרק י אות כב, חשוקי חמד נדרים דף כה); שאסור לצלם ולצייר חצי שמש. ודעת הגר"מ משה פיינשטיין זצ"ל (עם התורה מהדרה ג' חומרת ז', עמוד צ"א אות א'), שאין נכון לעשות צורת חצי שמש שכך נראה בטבע.

5. דפי קשר לתלמידים

להתלמד: מבואר בגמ' ונפסק בשו"ע (סימן קמא סעיף ד) שמותר לעשות צורות אפילו בולטות, כאשר המטרה כדי להתלמד בהם. ומבואר בשו"ע (יורה דעה סימן קמא ס"ק כו) שההיתר להתלמד הוא בין לעשותם בין להשהותן. וכתב בשו"ת **תהם סופר** (יו"ד סימן קכח), שההיתר הוא רק לצורך לימוד תורה, אבל אין היתר לצורך לימוד אומנות הפיסול.

מופת: וכתב הגר"מ ניסים קרליץ שליט"א (חוט שני עמוד רלג) שנכלל בהיתר 'להתלמד' גם לצייר לילדים את כל הדברים שנבראו בששת ימי בראשית, וחלום יוסף בפרשת וישב עם שמש ירח וכוכבים, וכמבואר בשו"ע בנקודות הספק שמותר לצייר י"ב מזלות במחזורים שהוא בכלל ההיתר של 'להבין ולהורות', והביאור בשו"ע אף שיועד ומכיר את הצורות הללו, מכל מקום כדי להמחיש לנגד עיניו את תמותת וענין המזלות הציורים הללו מועילים לו ללמודם ולהביןם. כך גם בציורים של מעשה בראשית, ממחיש לתלמידים שהחמה והלבנה שאתם מכירים נוצרו בששת ימי המעשה. וכן בציור חלום יוסף שירגישו ויחשו הילדים מה היה החלום. וכן בספרי קריאה לתנוקות אם מציינים להם כדי ללמדם מותר, אבל ציורים שספרי קריאה אינו בכלל ההיתר של להתלמד.

וכן התייר **בשבת הלוי** (חלק ז סימן קלד אות ח) שמותר בשמש וירח וכוכבים בפרשת בראשית כשלומדים עיניו בריאת העולם, וכן התייר בחוט שני יוסף בפרשת וישב, שהוא בכלל ההתלמד. וכן התייר **בחוסי שני** לצייר את החמה בשבת וישב, שקיעתה כדי ללמד לילדים את שקיעת החמה, וללמדם את זמן הדלקת הנרות לשבת או זמן תפילת נעילה ביום הכיפורים.

אסור: מאירך בשו"ת **מנחת יצחק** (חלק י סימן ע"ב ד"ה רוק) מצדד לאסור בדפי קשר לתלמידים - 'רוק אם הם להתלמד להבין ולהורות היה אפשר למצוא היתר, וכדאיתא בשו"ע שם, אבל מי הוא שיוכל לומר שמגיע מדורגה זאת, וכי אי אפשר להתלמד בלא זה. ובספר חכמת אדם (כלל פ"ה סעי' ה') לא הביא כלל הא דלהתלמד'. והורה הגר"מ **לובין שליט"א** לגבי מוסדות לימוד, אין ראוי לסמוך על המהיר של להתלמד, כי דלבי יבואו לסמוך על זה גם באופנים אסורים, למשל: כיתה עם 20 תלמידים, ומצלמים 22 עותקים אין היתר לעשות 'עותקים זרבה' ראינו להתלמד. ולכן יעשו תמיד רק ציורים פגומים.

6. עוד אופנים המותרים

כתב **בחוט שני** (עמוד רלח) מסתבר שמותר לעשות מבצק עוגיות בצורות ירח וכיוצא, כי גדר האיסור הוא רק כאשר צורה שזוהי התמונה של הדבר, פירושה או רוצים להראות את הצורה של הלבנה משתמשים בצורה זו להראותה, אבל העושה עוגיות מצורות שונות עיקר המטרה היא לעשות עוגיות, ובגלל שרוצים לעשותם בצורות מעניינות עושים גם בצורת ירח וקוראים לזה ירח, אבל אין זה תמותת היתר. ומכח סברא זו התייר הגר"צ **ובר שליט"א** לגבי מדבקה בצורת כוכב וכדו' כאשר אין המטרה להציג צורת כוכב, אלא היכי תמציל לעשות מדבקה בצורה מגוונת.

שהיה בכללים המוזנים: מבואר בגמ' (דף מג:.) וכפי שביאר הרמב"ן, שלא אמרו אלא בטבעת וכיוצא בו שהם מכוונדין, אבל על המבויזן מותר לצור שאר צורות בין בולט בין שוקע דליכא למיחש בהו לחשדא, וכן נפסק בשו"ע (סעיף ג) **ובפתחי תשובה** (אות ט) שעל כלי אכילה או שתיה, וכן על הבגדים חשיב מבוזים, אין חדש שיעובדם. והיתר זה נצרך ביותר, לגבי ציורים של שמש וירח וכוכבים, שמצויים באדם על בגי ברוכנים ועלוינו פרסום וספרי לידים, שמייכות מצעים בגדים פלומות וכדומה. ולפי זה מותר כי

דגל - יריעה בה לרוב בצורות העשויות בסלס, המיוצרת בדרך כלל לרשימת כל המדינות המזרחיות, לרבות ישראל, ולפיכך לא להפזיר. לפיכך צריכה להיות הערה על שיש להימנע מייצור סלסל המכיל את כל המדינות המזרחיות, וכן להימנע מייצור סלסל המכיל את כל המדינות המזרחיות.

ולפי הנ"ל תירצה הגר"ח **קנייבסקי שליט"א והגר"מ אורחי שליט"א** (קובץ עיון הפרשה עני קונטרס התשובות עמוד פא), שלא היה ניכר צורת שמש וירח בפני עצמו, ומותר לצייר לגלגל גדול וקטן ולכתוב עליו זה חמה וזה לבנה, והאיסור הוא רק כאשר צובעים בצבע ובצורה, שכל הרואה מכיר שזה חמה ולבנה.

4. חצי צורה

ירח חסר: מהגמ' רואים בפרוש שאסור לצייר ירח חסר כפי שנראה בשמים בתחילת החודש, שהרי הגמ' שואלת איך רבן גמליאל עשה צורות לשאלו את העדים עני קידוש החודש, והגמ' מתרצת שאחרים עשו והשהיה מותרת מג' תירוצים. והרי הירח בתחילת החודש הוא חסר, ועל זה אומרת הגמ' שמתוך לעשות צורות לבנה, הרי שגם ירח חסר הוא בכלל האיסור. וכן כתבו בפני **היושע** (ראש השנה דף כד.) ד"ה דמות צורות לבנות. **והשפת אמת** (ראש השנה דף כד.) **והמנחת חינוך** (מצוה לט.) וכן נקט המהר"ט (חלק ב סימן לה.) הובא בשו"ת **שואל ומשיב** (קמא חלק ג סימן עא), שאסור לצייר ירח בתחילת החודש כשהוא לא שלם, כי כך דרך הירח להיות לפעמים פגום ונחשב כשהוא צורה שלמה כי כך הוא נראה בשמים, ואפילו שבאמת הוא שלם ורק אינו נראה, אבל התורה אסרה לעשות בצורה שהירח נראה לנו.

צורה פגומה: השו"ע (ס"ק כה) פוסק שכל האיסור לעשות את הצורות האסורות, הוא רק אם פוסק צורה שלמה ממש. על פי דבריו הורה הגר"ח **שמואל הלוי ואונר זצ"ל** (שבט הלוי אות ז.) והגר"מ **ניסים קרליץ שליט"א** (חוט שני עמוד רלו), שרק ירח חסר אסור, כי הירח ברוב החודש נראה חסר, אבל מותר לצייר לצלם שמש בצורה שהיא כבר מתחילה לשקוע, כי ברוב שעות היום רואים את כל השמש, למרות שקיעתה וברוריה נראה רק חלק מהשמש, זה בגלל שכדור הארץ מפריע לראותה, והרי זה כענין שמפריע לראות חלק מהירח. עוד התייר בחוט שני (עמוד רלו ד"ה ולכן) לצייר כוכבים כאשר חותך מעט מזמנמות וכדומה, או ירח פגום. בצורה שאינה נראית כך לעולם בשמים, כגון שחיסר מהקצוות, או ירח מכוסה בעננים. וחדיש הגר"צ **ובר שליט"א** שבבד גדול שיש בו הרבה כוכבים

עדכוני הלכה

'חשמל כשר בשבת'

לבקשת רבים שחפצו לכבד את נושא החשמל בשבת ביסודיות, התקיים על ידי מפעל 'הילכתא' שיעור מיוחד בנושא חשמל כשר בשבת ביחד עם תנאי בבית הכנסת פתוסק קרלין שבתות בית ישראל וחסידים. השיעור נבסר על ידי הרב ר' ישראל מאיר מודגשטון שליט"א מחד"ש החשמל בשבת העוסק בתחום שנים רבות.

בשיעור הסבר שילוב מצנת עשירה, המערכת העניפה של יציור החשמל על ידי יצורים רבים כיום, ההולכה האספקה והחלוקה (באוסף גלילות כי תבוא תשע"ט מתפרסם גליון מיוחד של המצוות הדברים). הוצגו מנעון פרזנות אפשריים לחשמל כשר, ולאחר השיעור התלכבו בריחאת דאורייתא- כל הנדונים ההלכתיים. אמת מה נאמר היה, לראות את מאת המשתתפים- צורכים צעדים לצד ת"ח חשובים, מברכים סגיא חשובה, זל, להרבות כבוד שמנים ומניעת חילול שבת מלכתא.

אינו מכובד, אבל בתמונות ואגרטים וכדומה, לא שייך היתר זה כיון שעשוי לנוי. וכתב הג"ר גדליה איגוהרן שליט"א לגבי מה שנעשה על ידי ישראל בעבירה, אין דאוי ליהנות ממנו ודאוי לקלקל הצורה.

היתר נוסף כתב בחוט שני (עמוד רלו) שבגדי ילדים שמייצרים אותם במפעלים שלא מצוי בהם עובדי עבודה זרה כיון שמציירים כמויות גדולות לבגדי ילדים, אין בזה משום חשד ואין צריך לפגום. חובה להגיש שכלים מבוזים הוא רק היתר בשהיה שאין בו חשד, אבל אין היתר לעשות כלים מבוזין.

לגבי צילום שמש לפני השקיעה כתב בשו"ת 'שבת הלוי' (אות 1) אם יש בו איסור תורה של לא תעשון כבר כתבתי למעלה שהוא מסופק אם מעשה צילום בגדר לא תעשון בגין זה כיון שהצורה נרשמה מאליה על ידי פעולות הידועות בפוטר, מכל מקום יש איסור שהיה. ובשו"ת מנחת יצחק (חלק י סימן עב) כתב לאסור צילום.

סיכום הגיליון:

דינים העולים

1. אסור לעשות צורת שמש ירח וכוכבים בין בולט בין בשוקע, שכך נראים לנו ברקיע כשהם שוקעים. ואסור להשהות צורות אלו ברשותו מפני החשד. לדעת הש"ך אסור אפילו בצירור שאינו שוקע ולא בולט, לדעת הדרכי משה צירור מותר.
2. האיסור הוא רק בצורות שניכר לכל רואה שזה שמש ירח וכוכבים. בשמש האיסור בעיגול מלא שנראה כמו שמש, וזהורוי חמה מסביב. בכוכבים האיסור בעיגול קטן עגול, וזהורוי מסביב. אבל כאשר עושה צורה שאין ניכר לכל מהי התמונה כמו למשל עיגול שאינו בצבע השמש, מותר.
3. מותר לעשות צורה פגומה של שמש ירח וכוכבים בצורה שאינו נראה כך בשמים. אבל אסור לעשות צורת ירח חסר כפי שנראה בשמים בתחילת החודש. בד גדול שמצויר עליו הרבה כוכבים לא חייב לפגום את כל הכוכבים, ומספיק בפגימת כוכב אחד.
4. מותר לעשות ולהשהות צורות שמש ירח וכוכבים להתלמד - להבין ולהורות, ולכן מותר לצייר לילדים בפרשת בראשית של חמה ולבנה, וכן בפרשת וישב שמציירים חלום יוסף השמש ירח וכוכבים, וכן מותר לצייר את החמה בשלימותה בשקיעתה כדי ללמד לילדים את שקיעת החמה.
5. יש מתירים עשיית עוגיות בצורות ירח וכדומה, והדבקות מדבקות בצורת כוכב, כאשר אין המטרה להציג צורת כוכב.
6. צירור חמה וכוכבים של גבי בגדים או שמיות וכן על כלי אכילה או שתיה, מותר להשהות כיון שזה כלים מבוזין ואין חשד, ועוד שמיוצרים במפעלים שלא מצוי בהם עובדי עבודה זרה. אבל אסור בעשייה.
7. צילום שמש לפני השקיעה יש שהסתפקו אם מעשה הצילום אסור, ויש שאסרו, ולכל הדעות אסור להשהות תמונה כזו. נחלקו הפוסקים האם מותר לצלם ולצייר חצי שמש כפי שנראה בשקיעה ובזריחה.

נושא הגליון הבא:

'אכילה לפני תקיעת שופר'

הגליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, רפ"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס'

'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המודר 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

גליון שבועי

שיעורים וימי עיון

מוקד למענה הלכתי

ביורוי הלכה אקטואליים

קו הילכתא

חברות הדרכה

מוקד הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי

קו הילכתא

02-5377-085

הכתובות והשאלות נא לשלוח

5047867@gmail.com

פקס: 02-6507823

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרות, ועוד...